

**Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Адміністративне право України (у т.ч. курсова робота)

ОП «ПРАВО»

Шифр за ОП	Назва	Тип	Рівень вищої освіти	Період вивчення		Кількість кредитів	Вид підсумкового контролю
				Рік, коли пропонується вивчення	Семестр		
ОПП-1	Адміністративне право України (у т.ч. курсова робота)	Обов'язкова дисципліна професійної підготовки	Перший (бакалаврський)	2	4	5	Екзамен

Мова навчання: українська.

Форми здобуття освіти: очна, заочна.

Види навчальних занять: лекції, семінарські заняття, консультація.

Методи навчання: кейс-метод, метод аналізу нормативно-правових актів, порівняльно-правовий метод, дослідницький метод, інтерактивні методи; словесний, пояснювально-демонстраційний, метод проблемного викладання, репродуктивний та інші відповідно до навчальних занять.

Оцінювання: поточне, підсумкове.

Мета викладання навчальної дисципліни: формування у здобувачів системного розуміння змісту та механізмів адміністративно-правового регулювання публічних відносин у сфері діяльності органів публічної влади, їх посадових осіб та інших суб'єктів владних повноважень, засвоєння теоретичних засад адміністративного права як галузі публічного права, а також набуття здатності аналізувати адміністративно-правові норми, кваліфікувати адміністративні правовідносини та застосовувати їх у практичній діяльності для забезпечення реалізації, захисту і відновлення прав і свобод людини і громадянина з урахуванням принципу верховенства права та сучасних стандартів публічного адміністрування.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК02	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК04	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК06	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології
ЗК07	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК08	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК11	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

ЗК16	Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь яких інших проявів недоброчесності.
------	---

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК07	Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.
СК08	Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.
СК09	Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.
СК10	Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.
СК11	Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.
СК12	Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.
СК13	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.
СК14	Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН03	Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.
ПРН05	Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.
ПРН06	Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.
ПРН07	Складати та узгоджувати план власного прикладного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.
ПРН09	Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.
ПРН11	Мати базові навички риторики
ПРН12	Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.
ПРН13	Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.
ПРН14	Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.
ПРН18	Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.
ПРН19	Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.
ПРН20	Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.
ПРН22	Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Засоби діагностики успішності навчання: усне опитування та участь у наукових дискусіях на семінарських заняттях, питання для поточного контролю, тести, питання для підсумкового контролю, оцінювання результатів неформальної освіти в порядку, визначеному Положенням про порядок визнання результатів навчання набутих у неформальній/інформальній освіті; підсумковий контроль у формі екзамена, що передбачає комплексну перевірку рівня досягнення програмних результатів навчання.

Зміст навчальної дисципліни:

Тема 1. Адміністративне право як галузь права, наука та навчальна дисципліна

Поняття, предмет і метод адміністративного права. Система галузі адміністративного права. Джерела адміністративного права. Адміністративне право як наука та навчальна дисципліна. Співвідношення адміністративного права з іншими галузями права.

Тема 2. Суб'єкти адміністративного права та публічна служба

Адміністративно-правовий статус фізичних осіб: зміст та гарантії реалізації. Органи виконавчої влади як суб'єкти адміністративного права: система, структура та компетенція. Публічна служба як інститут адміністративного права: поняття, види та правові засади. Проходження державної служби. Адміністративно-правовий статус посадових осіб місцевого самоврядування в умовах децентралізації.

Тема 3. Форми, методи та забезпечення законності у державному управлінні

Поняття та класифікація форм публічного управління (правові та неправові форми). Адміністративний акт: ознаки, види та умови чинності. Методи публічного управління: співвідношення переконання, заохочення та примусу. Контроль та нагляд як способи забезпечення законності та дисципліни в управлінні. Звернення громадян та адміністративна процедура як інструменти захисту прав приватних осіб.

Тема 4. Адміністративний примус і адміністративна відповідальність

Адміністративний примус: поняття, ознаки та класифікація (заходи запобігання, припинення та стягнення). Склад адміністративного правопорушення як єдина підстава адміністративної відповідальності. Система адміністративних стягнень: мета, види та правила їх накладення. Суб'єкти адміністративного проступку: особливості відповідальності посадових осіб та неповнолітніх. Обставини, що виключають адміністративну відповідальність: теорія та практика застосування.

Тема 5. Адміністративно-правове регулювання у сфері економіки та підприємництва

Методи державного регулювання економіки: ліцензування, квотування, сертифікація. Адміністративно-правовий статус Міністерства економіки України та галузевих регуляторів. Державний нагляд (контроль) у сфері господарської діяльності: принципи та межі втручання. Правові засади захисту економічної конкуренції: повноваження Антимонопольного комітету України. Адміністративно-правовий режим власності та регулювання фінансового ринку.

Тема 6. Адміністративно-правове регулювання у сфері транспорту та митної справи

Система органів управління транспортним комплексом України. Адміністративно-правове забезпечення безпеки на транспорті та дорожнього руху. Поняття митної справи та правовий статус Державної митної служби України. Митний контроль та митне оформлення: адміністративно-процедурний аспект. Відповідальність за порушення митних правил: специфіка провадження.

Тема 7. Адміністративно-правове регулювання у соціально-гуманітарній сфері

Адміністративно-правові засади управління освітою та наукою: автономія закладів та державний контроль. Державне управління в галузі охорони здоров'я: реформування системи. Механізм адміністративно-правового регулювання у сфері праці та соціального захисту населення. Повноваження органів виконавчої влади у сфері культури, молоді та спорту. Соціальні послуги як об'єкт адміністративно-правового регулювання.

Тема 8. Адміністративно-правове регулювання у сфері безпеки та правопорядку

Адміністративно-правові засади організації та діяльності МВС України. Правовий статус Національної поліції України: превентивні заходи та заходи примусу. Адміністративно-правове забезпечення національної безпеки. Правові режими воєнного та надзвичайного стану: особливості державного управління. Адміністративно-правові засади оборонного будівництва та управління Збройними силами України.

Тема 9. Адміністративні правопорушення та відповідальність за їх вчинення

Адміністративне правопорушення та його ознаки. Склад адміністративного правопорушення. Поняття та класифікація адміністративної відповідальності. Накладення адміністративних стягнень та їх виконання. Особливості адміністративної відповідальності юридичних осіб.

Тема 10. Адміністративно-правові режими

Поняття та ознаки адміністративно-правових режимів: співвідношення загальних та спеціальних режимів у державному управлінні. Надзвичайні адміністративно-правові режими: особливості функціонування органів влади та обмеження прав людини в умовах воєнного стану. Режим таємності та захисту державної таємниці: адміністративно-правове регулювання доступу до конфіденційної та службової інформації. Адміністративно-правовий режим захисту персональних даних у діяльності суб'єктів владних повноважень.

Неформальна освіта (онлайн-курси та платформи)

У межах самостійної роботи здобувачам рекомендується проходження онлайн-курсів на міжнародних освітніх платформах з метою розширення професійних компетентностей.

Рекомендовані платформи:

- Coursera (Administración estratégica e IA: Innovación en Negocios: <https://www.coursera.org/specializations/administracionestrategicaia>; Розробка та створення системи відстеження скарг: <https://www.coursera.org/learn/design-and-build-a-complaints-tracking-system-with-sql#modules>);

- Prometheus (Державним службовцям про державну службу: <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/public-service/>; Взаємодія органів державної влади з громадськістю: <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/public-engagement-gov/>);

- edX (Розмови про адміністративне право: https://www.edx.org/learn/law/universita-degli-studi-di-napoli-federico-ii-conversazioni-di-diritto-amministrativo?index=rv_product_summary&queryId=1472972c457595a96d9246f0e75b4a2b&position=111).

Опрацювання зазначених онлайн-курсів не є обов'язковим і здійснюється за власною ініціативою здобувача як форма неформальної освіти. Не є обов'язковими також саме ці курси та можуть бути пройдені інші тематичні курси, тренінги тощо.

Порядок зарахування результатів неформальної освіти:

Результати проходження онлайн-курсів можуть бути зараховані як складова самостійної роботи за зверненням здобувача в порядку, визначеному Положенням про порядок визнання результатів навчання набутих у неформальній/інформальній освіті (<https://nam.kyiv.ua/files/pdf/polozhennia-pro-neformalnu-ta-informalnu-osvitu.pdf>).

Максимальна кількість балів – до 10 балів у межах самостійної роботи.

Методи навчання на лекціях: вербальний метод (лекція, дискусія, консультація, обговорення тощо); методи візуалізації (презентація, метод ілюстрації, метод демонстрацій: та інші); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо).

Методи навчання на семінарських заняттях: вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо) через постановку проблем у сфері публічного адміністрування та її системи, а також їхнє обговорення з метою пошуку оптимальних шляхів вирішення цих проблем; метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші); робота з навчально-методичною літературою (рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); кейс-метод (вирішення ситуацій тощо); практичний, пошуковий метод.

Методи оцінювання: для поточного контролю у вигляді усного та письмового опитування, фронтального опитування, тестування, написання есе (рефератів), виконання індивідуальних та групових проектів, творчих завдань, тощо; для підсумкового контролю проведення екзамену (усна та/або письмова відповідь, тестування, вирішення завдань, виконання вправ тощо).

Навчальна дисципліна передбачає виконання **курсової роботи**. Курсова робота виконується протягом семестру з метою поглиблення й узагальнення знань, що отримані за час навчання і їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання. Вимоги до курсової роботи, порядок її виконання та захисту, шкала та критерії оцінювання зазначаються у методичних вказівках до виконання курсової роботи. Поточний контроль за виконанням курсової роботи здійснюється її керівником відповідно до завдання та графіку її виконання. Оцінка за курсову роботу є складовою оцінки з відповідної навчальної дисципліни за результатами підсумкового контролю. Оцінювання курсової роботи здійснюється за шкалою та критеріями наведеними в додатку 3 Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Засоби діагностики результатів навчання. Поточний контроль може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою. Підсумковий контроль передбачає проведення екзамену.

Порядок оцінювання результатів навчання:

Оцінювання здійснюється за 100 бальною шкалою.

Поточний контроль та самостійна робота = 60 балів.

Підсумковий контроль = 40 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота - 60											Підсумковий контроль	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	Самостійна робота		
5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	10 балів	40 балів	100 балів

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота - 60		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50 балів	10 балів	40 балів	100 балів

Рекомендована література:

1. Конституція України 28 черв. 1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 року No 2747-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>
3. Закон України «Про режим іноземного інвестування» від 19 березня 1996 року No 93/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80#Text>
4. Закон України «Про адміністративні послуги» від 6 вересня 2012 року No 5203-VI. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17#Text>
5. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань» від 15 травня 2003 року No 755-IV. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>
6. Закон України «Про державну підтримку інвестиційних проєктів із значними інвестиціями в Україні» від 17 грудня 2020 року No 1116-IX. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1116-20#Text>
7. Дніпров, О. (2021). Принципи належного урядування в сучасній системі адміністративного права України. Підприємництво, господарство і право, (1), 114-118. <http://www.pgp-journal.kiev.ua/archive/2021/1/20.pdf>
9. Євдокіменко С.А. Дослідження адміністративно-правового забезпечення громадської безпеки в Україні: монографія. Х.: Вид-во «Майдан», 2021 492 с.
10. Євдокіменко С.А. Ключові питання адміністративно-юридичної діяльності суб'єктів забезпечення громадської безпеки. Європейські перспективи. 2021. № 3. С. 53-58.

11. Євдокіменко С.А. Загальна характеристика адміністративно-правового механізму забезпечення громадської безпеки та шляхи його удосконалення. *Наше право*. 2021. № 2. С. 56-61.
12. Євдокіменко С.А. Основні напрямки удосконалення адміністративно-правового регулювання забезпечення громадської безпеки в Україні. *Наше право*. 2021. № 1. С. 175-180.
13. Євдокіменко С.А. Теоретичні та практичні питання адміністративно-правового регулювання забезпечення громадської безпеки. *Європейські перспективи*. 2020. № 1. С. 227-232.
14. Bezpalova O., Abroskin V., Yevdokimenko S. et al. The essence and types of administrative procedures in the activities of higher education institutions as subjects of the implementation of the educational function of the state. *Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues*. 2020. Vol. 23 (Spec. Iss. 11). URL: <https://www.abacademies.org/articles/The-essence-and-types-of-administrative-procedures-1544-0044-23-SI-532.pdf>
15. Mishyna N.V. Role of local and regional authorities in the implementation of ECtHR judgments: bibliographical review. *Юридичний вісник*. 2023. № 3. С. 146-151.
16. Фесенко О. М. Принципи адміністративно-правового захисту інвестицій в Україні. *Правова позиція*. 2020. № 2. С. 119–124. <https://legalposition.umsf.in.ua/archive/2020/2/13.pdf>
17. Фесенко О. М. Міжнародно-правові стандарти захисту інвестицій. *Правові новели*. 2020. № 11. С. 123–127. http://legalnovels.in.ua/journal/11_2020/31.pdf
18. Фесенко О. М. Сучасний стан адміністративно-правового захисту інвестицій в Україні. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Юридичні науки*. 2020. Том 31 (70) No 3. С. 149–155. https://juris.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/3_2020/28.pdf
19. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / В. Галунько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін.; за ред. В. Галунька, О. Правоторової. Видання четверте. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. – 656 с.
20. Адміністративне право України (загальна частина): навч. посіб. / [Остапенко О.І. Ковалів М.В., Єсімов С.С. та ін.]. Вид. 2-е, доп. Львів: СПОЛОМ, 2021. 616 с.

Викладач: *Євдокіменко Сергій Анатолійович*, доктор юридичних наук, доцент кафедри публічного та приватного права.

Гарант освітньої програми:

Козакова Ірина Віталіївна

кандидат юридичних наук, доцент

